

Ohjaukseen lisää strategisuutta, yhteisiä tavoitteita ja vuorovaikutusta

- OKM:n hallinnonalan pilotti

13.5.2013

Mitä ideoimme: strateginen johtaminen ja ohjaus yhteen

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan tulosohtauksen pilotissa tavoitteena oli

hallinnonalan yhteisten tavoitteiden asettamiseen liittyvien toimintamallien luominen sekä koko hallinnonalalla tapahtuvan vuorovaikutuksen lisääminen ohjauksessa.

Pilotissa tarkasteltiin ohjausta laajemmin, ei pelkästään tulosohtauksen prosessien näkökulmasta. Aikaisemmin kattavia, koko hallinnonalan yhteisiä tavoitteita tulossopimuksissa ei hallinnonalalle ole asetettu. Sektori- ja virastokohtaisesti kehittämistyötä on sen sijaan tehty pitkään ja tulosohtauksen strategisuutta on vahvistettu.

Lähtökohtana pilotissa oli, että hallitusohjelmaan perustuva kokonaisvaltainen strateginen ajattelu luo pohjan ohjaukselle ja sen kehittämiselle.

Keskeisin idea oli **kytkä strategisen johtamisen ja ohjauksen toimintaprosessit entistä selkeämmin yhteen.**

Käytännössä tulevaisuuskatsaus, hallitusohjelman pohjalta tehtävät linjaukset, ministeriön strategiatyö sekä ohjauksen prosessi (yhteiset tavoitteet) rytmittyisivät yhtenäisemmin yhdeksi kokonaisuudeksi. Näin on mahdollista vahvistaa myös valtionhallinnon tulosohtauksen yhteisiä periaatteita so. strategisuutta, keveyttä, yhtenäisyyttä sekä poikkihallinnollisuutta.

Mitä vaikutuksia ohjaukseen: lisää strategista vuorovaikutusta, keveyttä ja yhtenäisiä käytäntöjä

Pilotin pohjalta syntyneet ideat/muutokset heijastuvat parhaimmillaan monella tavalla hallinnonalan ohjauksen sisältöihin ja käytäntöihin. Vaikutukset voidaan kiteyttää **kolmeen** näkökulmaan:

Hallinnonalan strategisuus vahvistuu ja yhtenäistyy

- uuteen hallituskauteen varautuminen, ministeriön strategiaprosessi(t) ja ohjausprosessit muodostavat yhtenäisemmän kokonaisuuden (kuva)
- tulossopimuksien hallinnonalan yhteiset tavoitteet syntyvät samassa rytmissä tulevaisuuskatsauksen, hallitusohjelman pohjalta tehtävien linjausten ja ministeriön strategisten linjausten laatimisen kanssa
- kytkös talousarvio- ja toiminta- ja taloussuunnittelun prosesseihin on tiivis
- hallinnonalan yhteiset tavoitteet ovat kaikille hallinnonalan toimijoille selkeät ja ymmärrettävät mm. vahvemman vuorovaikutuksen ja yhteisen valmistelun kautta. Yhteinen strateginen näkemys vahvistuu.

Hallinnonalan ohjauskäytännöt yhtenäistyvät ja kevenevät

- hallinnonalalla otetaan kattavasti käyttöön nelivuotiset (tulos)sopimukset, väli vuosina kevennetyt neuvottelut, joissa sovitaan mm. voimavarat. Näin on pääosin jo nykyisinkin.
- tulosohtauksen yhteistä tulossopimus pohjaa (Valtiokonttorin laatima) hyödynnetään. Tämä saa aikaan yhtenäisemmät sopimukset koko hallinnonalalla. Silti myös erityistarpeille on jätettävä riittävästi tilaa.

Hallinnonalan vuorovaikutus lisääntyy

- hallinnonalan virastojen ja muiden toimijoiden sekä ministeriön välinen vuorovaikutus lisääntyy ja yhteinen strateginen näkemys vahvistuu. Säännöllisesti toteutettavia yhteisiä tapaamisia ja foorumeita on tarkoitus lisätä prosessin eri vaiheissa.
- ministeriön sisäinen vuorovaikutus strategisessa johtamisessa ja ohjauksen valmistelussa vahvistuu. Strategisessa johtamisessa ja tulosohtauksessa mukana olevien asiantuntijoiden ja johdon yhteistyötä ja vuoropuhelua vahvistetaan.

Miten etenemme: seuraava hallituskausi tähtäimessä

- Pilotissa olemme luoneet yleiset raamit yhteisten tavoitteiden kehittämiselle ja vuorovaikutuksen lisäämiselle. Valmistelu ja ideointi jatkuu edelleen. Seuraavassa vaiheessa tarkoituksemme on käydä yhteistä keskustelua ministeriössä ja hallinnonalalla, ja lähteä näiden keskustelujen pohjalta eteenpäin vaiheittain pilotin tulosten suunnassa. Varsinaiset päätökset uudistettavista toimista tehdään myöhemmin.
- Varsinaisesti pilotin tuloksia on tarkoitus hyödyntää seuraavaan hallituskauteen valmistautumisessa.

OKM:n hallinnonalan tulosohtausprosessi

